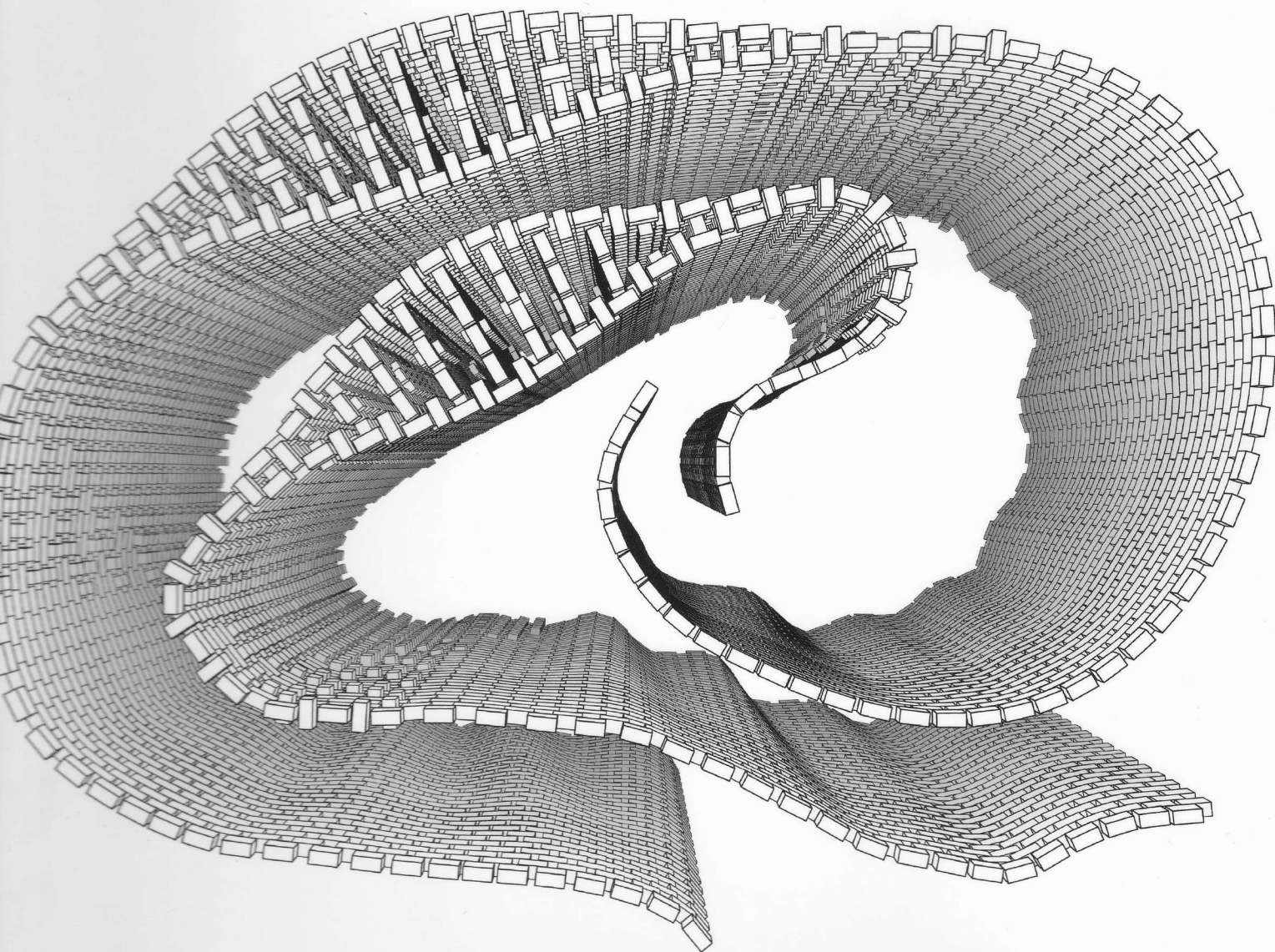

ioloo

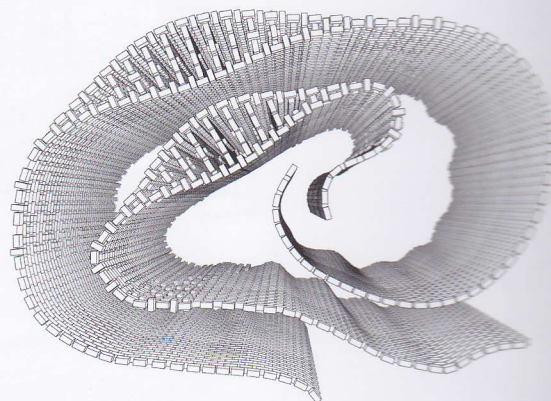
Țesut de roboți și drone, stivuire uscată, material fotosensibil interactiv sau bijuterii printate 3D – toate aceste sintagme nu sunt limbajul unor scenarii science-fiction, ci fac parte deja din realitate. Ele sunt doar câteva din temele acestui număr, care da – ați intuit bine – propune o discuție despre parametricism și reprezentare în arhitectură și design.

Arhitectura temporară este unul dintre cele mai frumoase teritorii de experimentare. Reunește foarte multe instalații și propuneri generate de proiectarea asistată de calculator sau, mult mai propriu, proiectarea augmentată de calculator. Poate tocmai datorită duratei limitate majoritatea proiectelor avangardiste și ultra-inovative – care recurg la exprimări și fabricații digitale – sunt cele a căror frumusețe rămâne în imaginarul nostru, în timp ce forma lor fizică se demontează, desface, dizolvă. În CITY PLUS vedem cum, de plidă, estetica bionică poate acoperi un loc din oraș sau cum, în curtea MOMA, un umbrar dintr-un material translucid primește lumina magic.

Câteva proiecte ZHA – Zaha Hadid Architects demonstrează un discurs autonom al arhitecturii care, fără îndoială, atinge *autopoiesis*-ul fundamentat teoretic de Patrik Schumacher, principal în ZHA. Am ales trei proiecte de arhitectură cu scări foarte diferite: o casă pentru păpuși, un eseu de fabricație digitală și un spațiu de tip showroom, magazin atelier. Am încercat ca prin această reuniune să ilustrăm una dintre cele mai profunde calități a unui birou de proiectare arhitecturală – consecvența. Nu cred că se poate numi stil, dar recongnocibilitatea, demersul unitar și spectrul imaginar propus sunt elementele definitorii de amprentă ale proiectelor ZHA.

Gramazio Kohler Research, ETH Zürich este prezent în paginile *igloo* cu cel mai nou proiect al anului academic: un labirint de pereți ondulați, alcătuiți exclusiv din cărămizi cu goluri a căror particularitate este că stau perfect împreună și au fost construiți fără mortar sau adeziv. De cine? De roboți!

În România, arhitectura parametrică are o mulțime de adepți care tocmai prin consecvență își dedică energia, eforturile și timpul în experimente interesante. Ele demonstrează, toate, însușirea profundă a unui limbaj creativ și o relație nouă proces – proiectare – rezultat. Edukube, IDZ, NOD makerspace și Zest Collective

Copertă și forțat: un labirint robotic de cărămidă proiectat și construit în programul ETH Master de Studii Avansate în Arhitectură și Fabricație Digitală, laboratorul anului academic 2016-17, Zürich, Elveția. Imagine digitală: Gramazio Kohler Research, ETH Zürich

sunt doar câteva astfel de nume despre care vom mai auzi. Proiectele de arhitectură din selecția #179 indică subtil o rafinare a opțiunilor investitorilor pentru intervenții arhitecturale cu personalitate, cum sunt de exemplu imobilul de locuințe colective Duplex Forest Boutique Residence și Bookase. Apoi, casa Racovița ne dezvăluie cum, de la un concept spațial armonios, imaginea generală este reprezentată și prezentă în proiect până în cel mai mic detaliu.

Amenajările interioare de apartament mărturisesc la rândul lor o creștere în calitatea ambientală.

Nu în ultimul rând, un barber shop și un interior de agenție de publicitate prezintă amenajări de spații cu teme fin asumate și măiestrit conduse spre realitate.

Tot în registrul efemerității, două proiecte temporare, de la rubrica DESIGN, prezintă o formă transparentă pentru spectacole și o „coajă de lemn” pentru locuit. Aceste proiecte a căror generare a implicat procese foarte diferite de construire își dezvăluie, în plus prin efemer, frumusețea alcătuirii. Colecția de jucării intenționează să ne reamintească faptul că suntem în plină vacanță și că da, un obiect, fie el la scară mică, are o arhitectură proprie.

director arh. Bruno Andreșoiu
director executiv arh. Adrian Ciocăzanu
redactor-șef arh. Françoise Pamfil
coordonator editorial Viorica Buică
grafică Raluca Jipa, Crăița Frunză
secretar general de redacție Andreea Amzoiu
redactori Manuela Zipsi, Ioana Păunescu,
 Silvia Gugu, Ioana Iancu
colaboratori Cristian Brăcăcescu, Loredana Brumă,
 Catrinel Negru, Anca Rotar, Reka Țugui, Petra Vlad

fotografie Cosmin Dragomir, Andrei Creangă, Arthur Țintu
 Șerban Bonciocat, Andrei Mărgulescu
dtp, procesare imagine Cristian David
marketing & publicitate
 Petre Lică - petre.lica@igloo.ro
 Alexandru David - alexandru.david@igloo.ro
financiar & abonamente
 Ioana Nastea, Magnolia Boștinaru,
 Alina Dobrinioiu - abonamente@igloo.ro
tipar Master Print Super Offset

AGENDA

- 12** Căutări în jurul ideii de margine în teoria arhitecturii și urbanism
Autopoiesis
- 14** Ștefan Câlția. Obiecte grăitoare
- 22** Freespace
Citire de temă a celei de-a 16-a Expoziții Internaționale de Arhitectură
- 24** Victoria and Albert Museum
Exhibition Road Quarter
- 28** Tirpitz – Muzeul invizibil

TEORIE

- 36** De Stil. Armonia universală în gramatică abstractă.
Partea a II-a

ESEU URBAN

- 40** Reprezentarea spațiului urban de la imagine la experiență?

CITYPLUS

- 44** Pavilioane parametric temporare

INOVAȚIE

- 50** CITTÀ DEL SOLE by Labics

IGLOOSTUDENT

- 62** Cinematic City
- 66** IN BETWEEN – proiect dublu premiat la „Mango Vinyl Hub”

68

138

154

PROIECTE

- 68** 33 Central Street Offices
- 80** Un monolit alb, duplexuri abil suprapuse
- 86** Armonie domestică, aliniere la coamă
- 98** Casa de Ceai a Reginei Maria - un spațiu activ într-un loc încărcat de istorie
- 106** Apartament RS, experiment în ramă industrială
- 112** Jazz Communication – echilibru elegant
- 116** Brici Barbershop & Bar
- 122** Showroom SSAB: ludic, geometric

DOSAR

- 128** Gândire algoritmică sau proces de fabricație?
- 130** Computer Augmented Design
- 132** The future, you might not like it now... But you will

- 134** Parametricism – Hands on
- 138** De la o masă solidă la ușurință ondulatorie: un labirint robotic de cărămidă
- 142** Thallus – frumusețe digitală
- 146** Spațiu ludic. O casă de păpuși pentru KIDS
- 148** Atelier Notify – fluid și luminos

SMART HABITAT

- 152** Design parametric și case inteligente

DESIGN

- 154** Structuri temporare: transparențe efemere, locuință sezonieră
- 160** Jocuri. Jucării. Design.

JURNAL ESTIVAL

despre litoral, migrație și alți demoni

N-am reușit niciodată să țin un jurnal. Nici nu mi-am propus serios și nici n-am avut vreodată tenacitatea, consecvența sau măcar caietul și stiloul potrivite unui asemenea demers. Mi s-a mai întâmplat însă, din când în când, să-mi notez lucruri pe lângă care am trecut și mi s-au părut suficient de importante pentru a fi reținute. Așa se face că vara asta, silit de împrejurări să bântui puțin litoralul românesc, lucru evitat cu profilactică grijă ani la rând, am ajuns să-mi notez în moleskine-ul minții câteva impresii. Prima oară s-a întâmplat cu vreo două luni în urmă, la început de sezon, ca să zic așa, când, desantat la Vama Veche de nunta unui prieten, am cedat maso-morbidei pulsuni de a da o tură prin stațiunile care izolează Marea Neagră de restul habitatului românesc. Apoi, la începutul lui august, în chiar inima sezonului estival, din nou silit de împrejurări, am aterizat, pentru un weekend, în chiar ochiul furtunii. Da, ați ghicit, stimați telespectatori, e vorba de perla stațiunilor românești, Mamaia. Pentru a respecta cât de cât adevărul istoric și jurnalistic (adică de jurnal și nu de ziarist) și a explica parte din considerațiile care vor urma, ar trebui să menționez că între cele două episoade românești s-a strecurat și unul, familial, de grup și burghez într-o insulă grecească.

Capitolul 1. Impresii în fugă

Vama veche, weekend oarecare, pe la jumătatea lui iunie. Nu foarte aglomerat, căci copiii mai aveau încă de suferit prin școli și componenta turistică de familie era slab reprezentată. După o seară de vineri dedicată libațiilor și pastramei, sâmbătă nu chiar dimineată, în așteptarea nunții propriu-zise, am purces la o scurtă inspecție a părții de sud a litoralului. Nu mai făcusem de mult asta, dar purtam încă sechelele ultimei vizite, așa că, pentru a supraviețui, ne-am înarmat cu ce aveam mai bun la îndemână, respectiv umorul. Și bine am făcut, că altfel am fi cheltuit tot darul nunții și ceva în plus pe medicația ulterioară.

În mare, lucrurile nu s-au schimbat semnificativ în ultimii ani. Probabil criza economică și anchetele DNA-ului au înghețat ușor lucrurile la stadiul anilor 2008-2009, noutățile vizând mai degrabă micile încropeli – terase, restaurante, chioșcuri și bucurii. Eu aș mai adăuga la cauzele relativei stagnări și defectele propriei creșteri, adică lipsa de măsură, de logică și de gust a dezvoltărilor turistice petrecute până în criză, care a condamnat stațiunile sudului la un public și un nivel ce nu mai permite o creștere normală. E foarte posibil să greșesc însă, căci infinite sunt posibilitățile mitocanului de a găsi breșe pentru a înrăutăți ceea ce părea a fi în ultimul stadiu de degradare. De departe cea mai sinistru aglomerare rămâne Costineștiul, unde probabil a fost mai mult teren liber pentru manifestarea instinctelor constructivești ale românului. Sincer, chiar merită vizitat. Eu nu am văzut nicăieri ceva atât de urât. Este aproape de domeniul fantasticului felul în care oamenii au reușit să porcească orice centimetru pătrat de spațiu natural, acoperindu-l cu construcții și amenajări care sfidează orice epitet. Pare o rezervatie a ororilor, un fel de curte a miracolelor ieșite la malul mării. *Voir Costinești et apres mourrir*, căci nimic nu-l poate concura. Aviz amatorilor (de senzații tari) – lăsați Costineștiul la sfârșit, că după el nimic nu mai are gust și nu vă veți putea bucura de o Eforie-două, o Agigea sau un modest Lazu.

O lună și jumătate mai târziu, am luat drumul insulelor grecești, mă rog, la singular, dar nu suna bine. Care de data asta s-a numit Siros, sau Syros, dacă e să respectăm grafia locului. Nu prea mare, dar capitala Cicladelor, populată și iarna, orășele în care se

Căutăm în jurul ideii de margine în lecția arhitecturii și urbanismului

simte că locuiesc și oameni, nu numai turiștii plătitori de bilet de ferryboat. Arhitecturi de tot felul, multă influență italienească, pe unde a mai rezistat, orașul Ano Syros fiind construit de venețieni prin secolul al XIII-lea. Porceala contemporană prezintă și ea, dar mai discret, căci pe de o parte există un fond construit destul de important dinaintea migrațiilor turistice recente și pe de alta se simte și aici frâna reglementărilor stilistice contemporane, comune întrucâtva Cicladelor. Plaje diverse, fiecare cu taverna ei, uneori la plural și aici, în general plăcute, cu servicii corecte și civilizate, papa decent sau foarte bun. Nu pot să nu-l menționez acum pe Adonis (sic!), barmanul de plajă mărunțel și vorbitor de română în direct, căci student la Medicină în Iași.

La nici trei zile de la revenirea în patrie, hop la Constanța/Mamaia în probabil cel mai aglomerat weekend al sezonului. Nu mă întrebați de ce Mamaia, că nu vă spun. Hai, bine, nu a fost nici masochism nici „distracție” (*pour les connaisseurs*), ci o întrunire de familie. Stând în apartamentul unor prieteni de la capătul nordic al stațiunii, am putut constata *de visu* și îndeaproape dezvoltările în curs. Aici criza pare o amintire vagă, DNA-ul inexistent și motoarele în plină turajie. Între capătul vechii stațiuni și Năvodari, pe fâșia de teren dintre mare și lacul Siutghiol (și mai apoi canalul Poarta Albă – Midia Năvodari) se naște un oraș. Sau poate doar un mare cartier, nu-mi dau seama. Unde cândva, nu demult, nu era nimic, respectiv Mamaia sat, astăzi se înalță o dezvoltare urbană cu densitate de cartier muncitoresc asiatic. V vorba cântecului: zeci (de fapt sute) de blocuri, râd în soare argintii (de fapt multicolore) (...) zeci de blocuri/un cartier! Densitatea e de-a dreptul halucinantă, diversitatea de asemenea. Cred că majoritatea sunt blocuri de apartamente nu hoteluri, dezvoltate de mici și medii investitori locali, foarte atenți la costuri, începând de la proiectare și terminând cu materialele folosite. Pe scurt, coerența și calitatea (estetică, tehnică) sunt ultimele lucruri pe care le-ai putea reproșa zonei. Vitalitatea în schimb, e primul. Pe de altă parte, de ce ai face hoteluri la mare, când e mult mai simplu să nu-ți bați capul cu operarea: construiești apartamente pe plajă cam ca în Berceni, apoi vinzi și pleci cu banii în vacanță în Ibiza, că România e de căcat. Oamenii le cumpără, că dă bine să ai apartament la mare, unde să îți gătești/speli/faci curat singur și mai poți și ajunge cu mașina la clubul preferat aflat la circa 300 m distanță. Astfel, plajele sunt bordate cu blocuri P+8-10 și se îndoaie sub șezlonguri la mică distanță unele de altele; alei din scânduri sau iarbă de plastic te poartă până la pat și chiar la mare, dacă vrei, de parcă nisipul fin ar fi radioactiv sau amestecat cu căcat și nu trebuie atins. Sentimentele de eliberare și evadare pe care le ofereau cândva plaja și marea au fost adânc îngropate sub munți de „relaxare” și „distracție”. Toate cluburile care se respectă au filiala estivală la Mamaia, petrecerile pe plajă se prelungesc până dimineața, identice în spirit cu cele urbane, asezonate însă cu un pic de briză și băi nocturne. Publicul e și el cam după chipul și asemănarea locului, deci e bine rău! *Cine îi place distracția rog ca să nu ezite, că sezonul e scurt și fetele nebune!*, cum zice specialiștii în distracție

Capitolul 2. Observații și concluzii (inevitabil greșite) – pe www.igloo.ro.

